

LIETUVOS LIGONINIŲ ASOCIACIJA

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 235820330,
Vydūno g. 56, LT-74112 Jurbarkas, tel. +370 699 18408, info@llas.lt

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
Valstybinei ligonių kasai

2026-02-20 Nr.

prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Lietuvos Respublikos Seimo
Sveikatos reikalų komitetui

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL 2026 METŲ SUTARČIŲ SU ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOMIS

Lietuvos ligoninių asociacija (toliau – LLA) susipažino su 2026 metų Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo bei valstybės biudžeto lėšomis sutarčių finansinių sąlygų projektais (toliau – Sutarčių projektai), Valstybinės ligonių kasos pateiktais gydymo įstaigoms (LLA narėms).

Sutarčių projektuose numatytas finansavimas, jo dydis bei paskirstymo principai neužtikrina gydymo įstaigų galimybių vykdyti veiklą tvariai, neatsižvelgiama į faktinius paslaugų teikimo mastus ir realią gydymo įstaigų finansinę situaciją. LLA vertinimu, Sutarčių projektų rengimo ir derinimo procesas nėra pakankamai skaidrus, o taikomi kriterijai – neaiškūs ir nepagrįsti objektyviais duomenimis.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje deklaruojamas siekis stiprinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą regionuose, tačiau praktikoje pateikti Sutarčių projektai šių strateginių tikslų neįgyvendina. Nors nurodytos bendros finansavimo sumos sudaro įspūdį, jog jos yra didesnės nei ankstesniais metais, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad į 2026 metų Sutarčių projektus įtrauktas bazinis mokėjimas skubiosios medicinos pagalbos ir intensyviosios terapijos paslaugoms užtikrinti bei su šiomis paslaugomis susijusioms išlaidoms kompensuoti, kuris ankstesniais metais nebuvo įtraukiamas į sutarčių apimtį, todėl realus paslaugų finansavimo augimas yra ženkliai mažesnis. Nustatytas finansavimo lygis didina finansinę įtampą gydymo įstaigoms ir kelia riziką paslaugų apimčių mažėjimui bei paslaugų prieinamumo prastėjimui.

Pažymime, kad viešai skelbiami duomenys apie privačių gydymo įstaigų finansinius rezultatus rodo nuoseklų ir reikšmingą jų finansinių rodiklių bei pelningumo augimą („Verslo žinios“ duomenimis kai kurių privačių gydymo įstaigų pelningumo pokytis per metus +64,6 % (nuo 8.2 mln. Eur iki 13.5 mln. Eur), +84,8 % (nuo 1.1 mln. Eur iki 2 mln. Eur)), tuo tarpu viešosios gydymo

įstaigos analogiškos teigiamos dinamikos nefiksuoja. Tai leidžia konstatuoti susidarantią nelygią veiklos sąlygas tarp viešojo ir privataus sektorių. Ypač neigiamai vertiname sprendimą neapmokėti virškvotinių paslaugų - toks sprendimas neatitinka sveikatos sistemos tikslų, riboja pacientų teisę į paslaugų prieinamumą ir iš esmės baudžia gydymo įstaigas, kurios faktiškai užtikrina didesnę paslaugų poreikio patenkinimą gyventojams.

Pažymėtina, kad gydymo įstaigų finansiniai įsipareigojimai nuosekliai didėja:

1. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinė sutartis nustato pareigą didinti darbuotojų darbo užmokestį (pastovioji darbo užmokesčio dalis turi didėti 12 proc., įvertinus darbą naktimis, šventinėmis dienomis, faktinis didėjimas yra ženklus);
2. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinė sutartis nustato pareigą suteikti darbuotojams papildomas apmokamas laisvas dienas darbuotojų savišvietai, savanorystei ir sveikatinimuisi (5 dienos), dėl ko atsiranda poreikis mokėti kitiems darbuotojams papildomą darbo užmokestį už pavadavimus;
3. ženkliai auga išlaidos gydymo įstaigų išlaikymui - energijos, šildymo, medikamentų, kuro, maisto ir kitų prekių bei paslaugų kainos.

2025 metų finansiniai rezultatai rodo, kad didžioji dalis viešųjų gydymo įstaigų metus baigė nuostolingai, o 2026 metų Sutarčių projektuose siūlomas finansavimas suponuoja dar didesnius nuostolius ir nesudaro jokių realių prielaidų subalansuoti šių įstaigų biudžetus.

Atsižvelgdami į tai, prašome peržiūrėti 2026 metų Sutarčių projektus ir siūlome:

1. 2026 metų sutartis sudaryti ne mažesnėmis apimtimis nei **faktinis 2025 metais suteiktų paslaugų skaičius**, įvertinant visuomenės senėjimo tendencijas ir natūralų dinaminį paslaugų poreikio augimą.
2. Sudarant sutartis papildomai įvertinti darbo **užmokesčio didinimo poreikį** pagal LNSS šakos kolektyvinę sutartį (taip pat įtraukiant papildomą darbo užmokesčio augimą dėl darbo naktimis, šventinėmis dienomis ir pavadavimų).
3. Taikyti **paslaugų kainų indeksavimą** 4,9 proc. ir atitinkamai šia dalimi didinti finansavimo sumas sutartyse.
4. Papildomai numatyti ne mažesnę kaip 10 proc. dydžio (nuo sutarties sumos) gydymo įstaigų **veiklos rezervą**, skirtą probleminėms veiklos sritims dengti ir finansiniam stabilumui užtikrinti.

Tikimės konstruktyvaus dialogo ir sprendimų, kurie sudarytų prielaidas užtikrinti tvarią viešųjų gydymo įstaigų veiklą bei pacientų teisę į prieinamas ir kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas.

LLA prezidentas

Gediminas Ramanauskas